

طبقه بندی سه گانه طرفداران علم دینی

یک عضو هیئت علمی دانشگاه امام صادق(ع) با بیان اینکه شاید مهمترین مشکل علوم جدید این است که ادعا می کند روش آن فقط روش تجربی است، گفت: این ادعا در حالی است که عملاً بر پیش فرض‌ها و ارزش‌های ناگفته فراوانی تکیه زده است.

طبقه بندی سه گانه طرفداران علم دینی/ از تجربه گراها تا نصر و آیت الله جوادی آملی
یک عضو هیئت علمی دانشگاه امام صادق(ع) با بیان اینکه شاید مهمترین مشکل علوم جدید این است که ادعا می کند روش آن فقط روش تجربی است، گفت: این ادعا در حالی است که عملاً بر پیش فرض‌ها و ارزش‌های ناگفته فراوانی تکیه زده است.
حجت الاسلام والمسلمین دکتر حسین سوزنچی، عضو هیئت علمی دانشگاه امام صادق(ع) در گفتگو با خبرنگار مهر در مورد دیدگاه‌ها در باب علم دینی در ایران گفت: در یک طبقه بندی منطقی می توان تمامی دیدگاه های طرفدار علم دینی را در 3 دسته گنجاند.

وی افزود: دیدگاه‌هایی هستند که اصالت را به آموزه‌های متون دینی می‌دهند و سعی در تحویل یا اندراج دستاوردهای تجربی در ذیل آن آموزه‌ها دارند. دیدگاه دیگر دیدگاه‌هایی هستند که اصالت را به روش تجربی و دستاوردهای تجربی بشری می‌دهند و سعی در تحویل یا اندراج آموزه‌های متون دینی در ذیل روش تجربی دارند.

سوزنچی اظهار داشت: همچنین دیدگاه‌هایی که به جای غلبه دادن یکی از این دو عرصه بر دیگری، می‌کوشند با توجه به تبیین جایگاه هر یک در منظومه معرفتی انسان، بین آنها جمع کنند و سخن از ضرورت تلازم و برقراری هماهنگی بین تمامی راههای کسب معرفت به میان آورند.

سوزنچی در ادامه سخنانش اذعان کرد: دیدگاه اول یعنی نه استخراج علم از متون دینی، بلکه اصالت دادن به معارف نقلی و حجیت همه علوم را به متون دینی منسوب کردن را با تقریر پیچیده‌ای در میان جریان فکری منسوب به فرهنگستان علوم اسلامی به رهبری سیدمنیرالدین حسینی هاشمی و اکنون سیدمحمد مهدی میرباقری می‌توان مشاهده کرد.

این محقق و نویسنده کشورمان تأکید کرد: این دیدگاه که به خاطر کم بودن آثار منتشر شده اش، از ابهاماتی برخوردار است، بحث‌هایی را در میان موافقان و مخالفان پدید آورده و برخی بر این باورند که این جریان فکری، اگرچه در نقد جریانات علمی مدرن از دقت نظرهایی برخوردار است، اما در مقام ارائه راه حل به نوعی نسبیت‌گرایی نزدیک شده است.

وی در ادامه سخنانش در مورد دیدگاه گروه دوم تصریح کرد: گروهی از طرفداران علم دینی، در فضای مباحث فیلسوفان علم مغرب زمین در باب علم دینی سخن گفته اند، به نحوی که به نظر می‌رسد علم تجربی را به عنوان علم معیار قلمداد می‌کنند.

سوزنچی با بیان اینکه گروه دیگری از اندیشمندان همچون دکتر گلشنی، دکتر نصر و آیت الله جوادی آملی هستند، افزود: این گروه به تنوع ابزارهای ادراکی بشر باور دارند و می‌کوشند از مبانی فلسفه علم غربی، که بنیادهای معرفتی اش تفاوت چندانی با بنیادهای معرفتی علوم جدید نمی‌کند، فاصله بگیرند و درصدد هستند حق هر معرفتی را در جای خود ادا کنند.

وی در پایان سخنانش بیان کرد: شاید مهم ترین مشکل علوم جدید این است که ادعا می کند روش آن فقط روش تجربی است؛ در حالی که عملاً بر پیش فرض‌ها و ارزش‌های ناگفته فراوانی تکیه زده است. داعیه داران علم دینی، در عین حرمت نهادن به روش تجربی، معترض هستند که چرا این پیش فرض‌ها و ارزش‌های جوامع غربی به اسم علم به مخاطب القا می شود و ثانیاً چرا منبع معرفت خود را به حس و داده‌های حسی محدود کنیم.